

nézőpontból pedig még terheességében is: parancsoló a megoldása.

Most: a háboru alatt és után ezerszer inkább, mint eddig.

Mert egy percre se gondolja, kedves uram, hogy ez a nagy gyermekhalandóság: háborus produktum. Az előző évekről készített statisztikám megmutatja, hogy ez a nagy nemzeti szerencsétlenség fix és stabilis. Nem mondom, hogy a háborunak nem volna hatása e kérdésre. Sőt: igen nagy. 5—27 százalékkal emelkedett fel az alsótanya egyes kerületeiben a kezeletlen gyermekhalottak száma a háboru éve alatt a megelőző évvel szemben. Nem is sok — mondanák egyes optimisták. Am tessék ehhez hozzávenni, hogy a háboru előtt is 10—66 százaléka a gyermekhalottaknak orvosi kezelés hiányában (sic) pusztult el. És az a 5—27 százalék csak háborus plusz.

Ez persze már a háboru „visszacsapása” az amugy is nagyon mélyen álló erkölcsi nivóra.

De nagyon is szalad a tollam, pedig ön szép kis cikket kért tőlem. Nagy lett és nem is — szép. De befejezem.

A jövő? A segítség lehetősége? Könnyű látni az utját, csak sok jóakarát, sok figyelmet és sok cselekvést kell hozzá. Ugye ért engem, uram? Sok cselekvés. Nem — akták.

Népies nyomtatványok orvosok kezeiből. De ezekben a nyomtatványokban ismert, a nép által szeretett és becsült papoknak, képviselőknek, vezető embereknek a kezeirása is benne kell, hogy legyen. Az orvos tanít, a többi majd preminuál egyik: a lélekre, egyik a vallás meggyőző erőjével, egyik személye befolyásával.

Ugyanily irányu népies előadások, melyek vannak oly fontosak, mint a — hogy példát mondjak — tehéntrágya alkalmazása. (Amelynek fontosságát azonban nem akarom ezzel kisebbiteni.)

Ellenőrző bizottságok mindenféle fajtájú és állásu, lehetőleg befolyásos emberekből, a melynek feladata: az elhanyagolásra hajlandó anyák ellenőrzése, a jók esetleges jutalmazása (mert ugye van olyan fontos még gazdasági nézőpontból is a gyermek, mint a — sertés és a ló, pedig ezeknek évenként 4—5 kiállítás is van az Alsóközponton).

Legyenek nyilvános gyermekbemutatók is. Díjakkal, az áldóját, még ha 10 forinttal fognak jutalmazni egy szépen tartott — ikergyermeket.

Ki kell tanítani már az iskoláslányokat az anyaság eshetésére és fiziológiájára. És félre kell dobni a mai társadalmi álerkölesöket, mely törvénytelennek bélyegzi az anyakönyvi hivatal által meg nem pecsételt házasságból származó gyermeket, de törvényesnek ismeri el a házasság keretén belül — törvénytelen módon született, legalább is ötszörannyi törvénytelenességgel létrehozottakat.

Napközi otthonokat kell felállítani a népesebb helyeken, legalább az őszi-tavaszi munkaidőre, ahova a munkábanmenő anya beadja, és ahonnan a munkából hazatérő elviszi a gyermekét. Ahol egész nap gondozzák, helyesen táplálják és este visszaadják az anyának. (Ehhez nem kell más, mint egy egészséges ház, 3—4 jó dajka, no meg egy kis: akarát.)

De bocsásson meg, hogy ily sokfelé elkalandoztam és engedje meg, hogy megköszönjem érdeklődését, ami leginkább mutatja azt, hogy nem egészen hiábavaló lesz a munkám és azt, hogy ön uram, segíteni fog benne. Szives üdvözléssel igaz hive:

Dr. Pártos Zoltán.

Belvárosi Kávéház

Elsőrendű kiszolgálás.
— Jó kávéházi italok. —
Reggeli és uzsonna kávé.

Szives pártfogást kér Radó Ignác, kávé.

52,000 korona drágasági segélyt adjon a város tisztviselőinek.

— A pénzügyi bizottság ülése. —

(Saját tudósítónktól.) A pénzügyi bizottság kedden délután négy órakor a városháza tanácstermében dr. Somogyi Szilveszter polgármester elnöklésével ülést tartott. A pénzügyi bizottság — nagyon helyesen — javasolja a kisebb fizetésű városi alkalmazottak számára drágasági segély megszavazását, tekintet nélkül arra, hogy élveznek-e családi pótlékot vagy sem. A bizottság a nőtlen városi alkalmazottakat kizárta a segélyezett sorából, pedig nagyon helyesen érvelt Wimmer Fülöp, amikor azt vitatta, hogy két-három koronás napi fizetésből magános embernek sem lehet a mai drága időkben megélni. A közgyűlés bizonyára nem lesz ilyen szűkkeblű, hiszen Scultéty Sándor főszámvévő számításai szerint ezeknek az alkalmazottaknak havi tíz koronával leendő segítése nem került volna a városnak — félévre számítva — 5—6 ezer koronájába sem.

Balogh Károly tanácsos jelentette, hogy a pénzügyi bizottság legutóbbi gyűlésén hozott határozathoz képest Scultéty Sándor főszámvévő elkészítette a városi alkalmazottak drágasági segélyezéséről szóló kimutatót. E szerint 3200 korona fizetést véve maximumul a segélyezésben, úgy, hogy a feleség után 10 s a gyermekek után 3 gyermekig 5—5 korona havi segélyt kapnának a városi alkalmazottak, nem számítva ezek sorába a berukkoltakat, havidijasokat, valamint papokat, kántorokat, harangozókat és orvosokat, akiknek jövedelmét nem a fizetésük képezi, a segélyezésük 45.870 koronájába kerülne a városnak. Ebből az összegből a házipénztárt terhelné 27.900 korona, a rendőrségi államszegélyt 8780, az utalapot 2700 korona, a hiányzó összeg pedig a különböző alapokat. Ha az említett feltételek mellett, de 2000 korona évi fizetést vennének a segélyezés maximumául, ez az összeg 8070 koronával lenne kevesebb, tehát mintegy 38.000 koronába kerülne a segélyezés. Ha minden városi alkalmazottat drágasági segélyben részesítenének, tekintet nélkül évi fizetésének a nagyságára, a 45.870 korona 2700 koronával emelkednék. Ha minden rendszeresített városi alkalmazott 10 százalékos drágasági segélyben részesülne, a segélyezés évi összege 115.000 koronára rugna. A maga részéről azt javasolja, hogy tekintve a város nehéz pénzügyi viszonyait, csak az arra rászorulókat részesítsék drágasági segélyben. Így 45.870 korona lenne a félévi segélyezés összege.

Wimmer Fülöp: Mielőtt tárgyalásokba bocsájtkoznának a kérdés fölött, állapítsuk meg, hogy havidijasok azok, akik rendszeresen vannak alkalmazva.

A bizottság ezt a megállapítást elfogadta.

Balogh Károly: Ha a havidijasoknak egy havi fizetést adnánk drágasági segély gyanánt, a 45.870 koronás tétel 5700 koronával emelkednék. Ha mindazokat segélyben részesítené a város, akik már legalább egy év óta a város szolgálatában állnak és pedig egy havi fizetésüket adnánk drágasági segélyül, körülbelül 5000 koronával emelkednék a tétel.

A pénzügyi bizottság hosszas vita után elhatározta, hogy mindazokat a havidijas városi alkalmazottakat drágasági segélyben részesítik egy havi fizetésükkel, akik a múlt év augusztus elseje óta a város szolgálatában állnak.

Becsey Károly indítványozza, hogy a drágasági segélyt ne csak 3 gyermek után adják, hanem minden gyermek után.

Balogh Károly: Mikor 300 koronát vettem segélymaximumul, azért tettem ezt, mert a 3200 korona után azonnal a 3500 korona évi fizetésű alkalmazottak következnek. Ha tehát 300 koronánál több segélyt adnánk a

3200 koronás évi fizetésű alkalmazottaknak, azok oly helyzetbe kerülnének a drágasági segéllyel, mint a régebben alkalmazott 3500 koronás évi fizetésűek. Mindazonáltal nem ellenzem az indítványt, csak attól tartok, hogy ez elégedetlenséget talál szülni.

Somogyi Szilveszter: Nem kerülne lényegesen többre a városnak.

Balogh Károly: Ismétlem, nem ellenzem az indítványt, csak figyelmeztetésül mondtam el az előbbieket.

Somogyi Szilveszter: A drágasági segély ügyében szükséges a miniszter jóváhagyása. Ezt hamarosan kisürgetjük. Hanem én attól tartok, hogy a miniszter, aki a rendőrségi államszegélyt a rendőrség fejlesztésére kívánja fordítani, nem hagyja jóvá, hogy mi ebből 16.000 koronát drágasági segélyezésre fordítsunk.

A bizottság úgy határozott, hogy kis formai változtatásokat eszközöl a bejelentő hivatal körül, hogy ez az eshetőség be ne következék.

Becsey Károly javasolja, hogy a nyugdíjasokat is részesítsék drágasági segélyben.

A bizottság ezt az indítványt nem fogadta el.

Wimmer Fülöp indítványozza, hogy a nem családos városi alkalmazottakat is részesítsék havi 10 koronás drágasági segélyben. Az egész dolog alig 3000 koronával kerülne többre a városnak. Pedig a legényembereknek ugyyszólván többre kerül a megélhetés, mint a családosoknak.

Hasonló értelmében szólalt fel Weiner Miksa is.

A pénzügyi bizottság négy szavazattal három ellenében úgy döntött, hogy csak a családos alkalmazottakat részesítik segélyben.

A harctéren levő városi alkalmazottak feleségei és gyermekei szintén részesülnek a segélyben. Nem kapnak segélyt a katonának bevomult havidijasok, a papok, kántorok, harangozók, orvosok. A pénzügyi bizottság megállapítása szerint egy félévi segélyezés így 52.000 koronájába kerül a városnak. A segélyezések a rendkívüli alapból nyernek fedezetet.

Ezután a tárgysorozat többi pontjainak letárgyalásához kezdett a bizottság.

Balogh Károly jelentette, hogy főszámvévő jelentése szerint a szegényalap teljesen kimerült. 25.000 koronával kell az alapot emelni. Indítványozza a kért 25.000 korona kiutalványozását a rendkívüli alap terhére. A bizottság az indítványt elfogadta.

Tudomásul vette a pénzügyi bizottság a közuti vaspálya betérjesztett mérlegét.

Jelentette a bizottságnak Balogh Károly, hogy a hadisegélyezés alapja javára felvett 200.000 koronás kölcsön ügyében, amit a kölcsönt folyósító budapesti bank a bank-ka-

Pollák Testvérek

férfi és női divatcikkek
legnagyobb raktára. —

:: Legmegbízhatóbb cég. ::
Legolcsóbb beszerzési forrás.

Csekonics-u. 6.
Telefon 854.

Széchenyi-tér 17.
Telefon 855.